

28

ΡΟΛΟΙ ΘΕΜΑ

ΟΙ ΑΞΙΕΣ ΤΩΝ ΡΟΛΟΓΙΩΝ

Από τον Αλέξη Καλουσιάν ωρολογοποιό

Το ρολόι είναι μια μηχανή μέτρησης χρόνου και ως εδώ, είναι ένα εργαλείο που μετρά το χρόνο που εργαζόμαστε και αμοιβόμαστε γι'αυτό, την χρονομέτρηση ενός αγώνα ταχύτητας, την διεξαγωγή ενός πειράματος, τον χρονικό καθορισμό των συναντήσεών μας, τη στιγμή που πρέπει να πάρουμε ένα φάρμακο κλπ. Η αξία του λοιπόν θα έλεγε κανείς πως είναι χρηστική κι αυτό είναι η αλήθεια.

Πάνω, λοιπόν, στην ανάγκη του ανθρώπου να οριοθετήσει και να καταμετρήσει τον χρόνο, κατασκευάστηκαν τα ρολόγια, και δημιουργήθηκε μια ολόκληρη ιστορία γύρω από αυτά. Αρχικά τα ρολόγια βρισκόνταν σε σταθερά σημεία. Αργότερα μικρομηχανικοί κατασκεύασαν μικρούς μηχανισμούς, τόσο μικρούς ώστε να μπορεί ένας άνθρωπος να κουβαλά έναν τέτοιο στην τσέπη του, τα ρολόγια τσέπης. Στις αρχές του 20ου αιώνα γίνεται μεγαλύτερη πρόοδος και τα ρολόγια από την τσέπη αγκαλιάζουν τον καρπό, γίνονται μικρότερα και κομψότερα και πιο ακριβή. Έτσι, λοιπόν, από ένα αντικείμενο που δείχνει απλά την ώρα το ρολόι ικανοποιεί και διαφορετικές ανάγκες. Πέρα από την ώρα ένα ρολόι μπορεί να μας δώσει και άλλες πληροφορίες ανάλογα με τον τρόπο που είναι κατασκευασμένο. Την ημερομηνία, το μήνα, το έτος, την περιοδική κίνηση της σελήνης, μια δεύτερη ώρα, ή ώρα αναφοράς C.M.T. Επίσης, μπορεί να

30

ΡΟΛΟΙ ΘΕΜΑ

είναι αστρολάβος, να έχει πιξίδα ή να είναι χρονογράφος με ακρίβεια, διπλός σπαστός χρονογράφος (split second), να έχει ξυπνητήρι ή να ηχεί μελωδικά.

Άλλα χαρακτηριστικά που μπορεί να έχουν τα ρολόγια είναι η αντοχή στο περιβάλλον που θα βρεθούν. Ένα παράδειγμα είναι τα ρολόγια που αντέχουν μέσα στο νερό, σε μεγάλα ή πολύ μεγάλα βάθη.

Η αυτονομία που έχουν σε ενέργεια (μιλάμε κυρίως για μηχανικά ρολόγια εδώ). Τα κουρδιστά ήθελαν την προσοχή μας σε καθημερινό κούρδισμα. Τα αυτόματα ρολόγια σήμερα έχουν μια αυτονομία έως κι οχτώ ημέρες για κάποια από αυτά.

Τα ρολόγια σαν κόσμημα. Δεν υπάρχει άλλο αντικείμενο στον κόσμο όπου να έχουν φιλοτεχνήσει τόσοι πολλοί

και σπουδαίοι σχεδιαστές, μηχανικοί, αρχιτέκτονες και ζωγράφοι. Έχουν ασχοληθεί με τα ρολόγια οι μεγαλύτεροι κοσμηματοποιοί του κόσμου, δίνοντας υπεραξίες στα πολύτιμα μέταλλα και πέτρες που χρησιμοποιούν ικανοποιώντας την ανάγκη των ανθρώπων να "ξεχωρίσουν" και να αισθανθούν πετυχημένοι, όμορφοι, ματαιόδοξοι... Κάποια ρολόγια κατασκευάζονται για κάποιο συγκεκριμένο γεγονός, κάποια άλλα για συγκεκριμένες ομάδες ανθρώπων, άλλα είναι σπάνια και μοναδικά άλλα πάλη επίτευγμα της μηχανικής, και άλλα απλώς δείχνουν την ώρα.

Οι χώρες κατασκευής ήταν η Ελβετία, η Αγγλία, οι Η.Π.Α η Οθωμανική αυτοκρατορία, σήμερα κυρίως είναι η Ελβετία, η Κίνα, η Ιαπωνία, η Ινδία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Δανία, η Ιταλία κλπ. Οι οίκοι κατασκευής, βιοτεχνίες και εργοστάσια είναι πολλοί, και είναι δύσκολο να καταγραφούν εδώ, αλλά κάποιοι από αυτούς έχουν ξεχωρίσει και λέμε πως ανήκουν στην υψηλή ωρολογιοποιία.

Πώς μπορούμε να καταλάβουμε την αξία ενός ρολογιού; Με ποια κριτήρια; Θα παραθέσουμε παρακάτω σειρά αξιολόγησης: Μιλάμε για μηχανικά ρολόγια, σπάνια ρολόγια quartz καθώς έχουν συλλεκτική αξία.

- Η χώρα κατασκευής η Ελβετία. Ο οίκος ή η μάρκα. Μεγαλύτερη αξία δίνεται στους "ωρολογιοποιούς" και όχι στους κοσμηματοποιούς, όσο πηχρά και λαμπερά πολλή φορές ονόματα κι αν έχουν.

- Η πολυπλοκότητα των μηχανισμών. Ένα ρολόι χρονογράφος split second έχει πολύ μεγαλύτερη αξία από ένα απλό ρολόι. Επίσης το ενδιαφέρον επικεντρώνεται κυρίως σε ανδρικά ρολόγια χειρός.

- Η ποιότητα των υλικών. Δίνουν υπεραξίες τα πολύτιμα μέταλλα με σειρά πηλίνα, χρυσός 18 κτ, χρυσός 14 κτ, ασάθλι.

- Ο περιορισμένος αριθμός κατασκευής ενός μοντέλου (σπανιότητα), η διαφορετικότητα π.χ κουρδιστήρι στα αριστερά του κασώματος για αριστερόχειρες ή ρολόγια φτιαγμένα για μασόνους με σύμβολα κ.ο.κ

- Ρολόγια που φόρεσαν διάσημοι άντρες και γυναίκες

- Τέλος υπάρχει και η υποκειμενική αξία για τον καθένα από εμάς γιατί ένα ρολόι μπορεί να μας θυμίζει ένα ευχάριστο γεγονός ή έναν άνθρωπο και είναι σημαντικό για εμάς γιατί το έχουμε επάνω μας και έχει κίνηση (ζωή).

Θα ήθελα να σημειώσω πως είναι λαθεμένη η αντίληψη του όσο παλιό είναι ένα ρολόι έχει και μεγαλύτερη αξία. Αυτό δεν ισχύει.

Έτσι λοιπόν τα ρολόγια έχουν αξία, κάποια από αυτά πολύ μεγάλη μάλιστα και κάποια ακριβά και "δύσκολα" κομμάτια μπορούν να δώσουν υπεραξίες και επενδυτικό ενδιαφέρον. Μπορεί να μάθει κανείς περισσότερα ψάχνοντας σε ειδικά βιβλία για ρολόγια κυρίως σε βιβλιοπωλεία των Η.Π.Α.